

Kortrijk leeft op door design

Anita Twaalfhoven

De regio rond de stad Kortrijk in West-Vlaanderen is in de afgelopen jaren uitgegroeid van een gebied zonder opvallende uitstraling tot een steeds bruisender designregio. De organisatie Designregio Kortrijk, die design verbindt met publiek, industrie en onderwijs, is de drijvende kracht achter deze transformatie. Het is een breed gedragen samenwerkingsverband tussen de stad Kortrijk, de Kamer van Koophandel West-Vlaanderen (VOKA), de Hogeschool West-Vlaanderen (departement PIH), de intercommunale Leiedal en Stichting Interieur. De ex-burgemeester van Kortrijk Stefaan De Clerck, inmiddels minister van Justitie in België, is trekker en voorzitter van het initiatief. In de eerste twee jaar trad de overheid op als financier, de laatste twee jaar dragen de vijf partners van Designregio Kortrijk de kosten, en inmiddels zijn sommige projecten zelfbedruipend.

In vier jaar tijd zijn de designprojecten als paddenstoelen uit de grond geschoten. Een van die projecten van Designregio Kortrijk is 5X5. 'Vijf West-Vlaamse bedrijven worden uitgekozen om samen te werken met vijf topontwerpers om nieuwe en innovatieve producten te creëren', vertelt coördinator Kris Dekeyzer. 'Rond Kortrijk zijn veel toeleveringsbedrijven te vinden, met producten die variëren van textiel, meubels en verlichting tot voedingsmiddelen of medische apparatuur. Maar het bedrijfsleven miste een toegevoegde waarde voor de regio. Ontwerpers geven een nieuwe impuls aan de industrie, doordat ze met vernieuwende ideeën komen op het gebied van techniek, vormgeving of toepasbaarheid en zo ook een nieuwe klantenkring aanboren.'

'Designregio Kortrijk betaalt de kosten van de ontwerpers en ondersteunt het proces, van het tekenen van het eerste idee tot het maken van een prototype en het in productie nemen', vertelt Dekeyzer. *Added value* is het sleutelwoord. 'Design geeft een toegevoegde waarde. Ontwerpers bieden niet alleen esthetisch ogende vormgeving, design is het middel om nieuwe ontwikkelingen in gang te zetten voor de regio.'

Een ander initiatief van Designregio Kortrijk is de publicatie van twee boeken met de titel 'DesignX50' vol voorbeelden van *good practices* in de regio. Zoals een strak vormgegeven huisje voor hamsters, een rekenmachine die op waterenergie werkt, een geavanceerde touringcar die is uitgerust met de nieuwste technische snufjes of een lamp die het goed doet in zowel een minimalistisch modern als een klassiek interieur.

Zo moet ook de architectuur in de stad bijdragen aan het imago van designstad en het leefklimaat van de bewoners een facelift geven. 'Er was bijvoorbeeld nood aan een plek in de stad waar jongeren kunnen skaten en onder een tunnel was het zó donker dat men daar liever niet doorheen fietste.' Met andere woorden: probleem in de stad? Koppel daar een ontwerper aan. Het skateparcours oogt als

Anita Twaalfhovenis hoofdredacteur van *Boekman*

www.designregio-kortrijk.be

een designlandschap en de tunnelverlichting heeft de vorm van een gedicht in lichtgevend brailleschrift gekregen.

Een ander voorbeeld is het ontwerp van een nieuwe bewegwijzering voor de regionale industrieterreinen. Dit ontwerp moest zowel goed leesbaar zijn als prettig ogen, maar moest ook binnen de grenzen van de wetgeving passen. 'Een product moet natuurlijk wel bruikbaar zijn', benadrukt Dekeyzer. 'Het gaat niet om kunstenaars die zonder oog voor de realiteit een hersenspinsel in productie willen laten nemen.'

Momenteel realiseert Kortrijk verschillende grote bouwprojecten. In het kader van de verbreding van de Leie verriszen zeven nieuwe bruggen, waaronder een voetgangersbrug van ingenieur Laurent Ney en Sum Project.

Het grootste project is het nieuwe winkelcomplex 'K in Kortrijk' bij de Veemarkt, dat van de stad een belangrijk commercieel centrum moet maken. Het bureau Robbrecht & Daem architecten maakte het ontwerp, waarin ook aandacht is voor de inwoners van Kortrijk. 'Prettige verlichting en uitnodigende bankjes moeten het winkelcentrum tot een plek maken waar je niet alleen gaat shoppen, maar ook komt om elkaar te ontmoeten. Men moet het gevoel krijgen dat "het" daar in het winkelcentrum gebeurt.'

Een maandelijks event met de naam Buda Libre, dat plaatsvindt op het kunstenaarseiland Buda tussen de twee armen van de Leie, is een soort 'café after work', waarin ontmoetingen centraal staan. 'Bijvoorbeeld, iedere bezoeker krijgt een ingrediënt voor een drankje, dat ze gezamenlijk moeten maken. Zo ben je op een ludieke manier verplicht contact met elkaar te maken.' En dat werkt: 'Er zijn mensen die daar een job vinden, kunstenaars die financiers treffen voor hun idee.'

Naast deze voorbeelden, is Kortrijk ook een internationale ontmoetingsplaats op het gebied van design. De internationale biënnale INTERIEUR voor vernieuwende wooncreativiteit gaat door in Kortrijk Xpo. Daar exposeren internationale designmeesters en -bedrijven hun werk. De biënnale trekt ongeveer 100.000 bezoekers per editie.

Op de Young Designers Fair kunnen jonge ontwerpers hun werk laten zien. Ook is er rond die tijd telkens een interessante expositie in de stad. In 2008 was dat Futurotextiel, een presentatie van futuristische toepassingen van 'smart' en technisch textiel.

In het verlengde hiervan stimuleert Designregio Kortrijk het opleidingsaanbod. Met de opleidingen aan de Hogeschool West-Vlaanderen (HOWEST), departement PIH, heeft Kortrijk een volwaardig onderwijsaanbod voor productdesign en industriële innovatie ontwikkeld. In Nederland is Eindhoven designstad, rond Kortrijk heeft het designgebeuren de toekomst van de gehele regio ter hand genomen.